

Region Norrbotten

Uppföljande granskning – Löpande
internkontroll

November 2025-11-18

1. Sammanfattning

På uppdrag av regionens revisorer har PwC gjort en uppföljning av den granskning som gjordes 2024 avseende intern kontroll i ett antal administrativa system och rutiner.

Granskningen 2024

Syftet med granskningen 2024 var att ge svar på om regionstyrelsen hade en tillräcklig intern kontroll i basala ekonomiadministrativa processer. De processer som är ingick i granskningen 2024 var följande: 1) bokslutsprocessen, 2) intäktsprocessen, 3) inköpsprocessen och 4) löneprocessen. Inom respektive process hade ett antal olika delprocesser valts ut. Den sammanfattande bedömningen 2024 var att regionstyrelsen inte helt säkerställt en tillräcklig intern kontroll i de (del)processer som granskades.

Uppföljning 2025

Syftet med den uppföljande granskningen 2025 har varit att ge svar på om de synpunkter/förslag som lämnades i samband med granskningen har åtgärdats samt påvisa vilka delar som kvarstår.

Den uppföljande granskningen 2025 visar att regionstyrelsen, på ett eller ett sätt, identifierat och påbörjat/vidtagit åtgärder med anledning av samtliga av de synpunkter som lämnades i granskningen 2024. Däremot kan alla delprocesser fortfarande inte "grönmarkeras" då arbete fortfarande pågår för flera av processerna. En av de delprocesser (redovisning av kostnader för hyres- och leasingavtal) som i den uppföljande granskningen bedöms som "röd" ska dock, enligt de uppgifter som erhållits i granskningen, vara åtgärdad till bokslut 2025. De områden, där ytterligare åtgärder behövs, är framförallt kopplat till bokslutsprocessen där regionen till årsredovisningen 2025 behöver säkerställa följsamhet till lag och god sed gällande obligatoriska tilläggsupplysningar och utformningen av drift- och investeringsredovisningen.

I samband med uppföljningen noterades även brister i förvaltningsberättelsens utformning och innehåll, vilket även behöver åtgärdas till årsredovisning 2025.

Process	Delprocess	Granskning 2024	Uppföljning 2025
Bokslutsprocessen	Obligatoriska tilläggsupplysningar i delårsrapport och årsredovisning		
	Drift- och investeringsredovisning		
	Sammanställda räkenskaper		
(NY 2025)	Förvaltningsberättelsen	-	
Intäktsprocessen	Skatteintäkter, generella bidrag och utjämning		
	Ersättningar som erhålls genom sidoöverenskommelser		
	Intäkter för utlandspatienter		
Inköpsprocessen	Redovisning av kostnader för hyres- och leasingavtal		
Löneprocessen	Uppföljning av rekommendationer avseende pensionshantering och pensionsredovisning		

Status - Graderingsdefinitioner

Tillfredsställande Utrymme för förbättring Omgående åtgärd krävs

2. Bakgrund, syfte och avgränsning

Bakgrund

Revisorerna i Region Norrbotten granskar årligen delårsbokslut och årsredovisning, samt genomför fördjupade granskningar utifrån en risk- och väsentlighetsanalys. De granskningar som revisionen genomför innehåller ofta förslag på åtgärder som bör genomföras. Dessa åtgärder varierar i omfattning och därmed också i tid för genomförande. En viktig del av revisionens arbete är därför att följa upp tidigare genomförda granskningar för att se om åtgärder vidtagits med anledning av dessa och om den granskade organisationen beaktat noterade brister, synpunkter och förslag.

Det är av vikt att följa upp de granskningar revisorerna gjort under året. Genom att regelbundet följa upp genomförda granskningar ges svar på om åtgärder med anledning av revisorernas kritik och rekommendationer har tagits i beaktande. Uppföljningen kan t.ex. genomföras som en särskild granskningsinsats med skriftlig rapport. Uppföljningen ger också underlag för att bedöma om det finns anledning till förnyad granskning, och blir därmed en grund för riskanalysen inför kommande års revisionsplanering.

Regionens revisorer har med hänsyn till risk och väsentlighet bedömt det angeläget att genomföra en uppföljande granskning av den granskning av löpande intern kontroll som genomfördes under 2024 och avrapporterades i september 2024.

Syfte och revisionsfrågor

Syftet med granskningen är att bedöma regionstyrelsen har vidtagit tillräckliga åtgärder med anledning av den bedömning och de åtgärdsförslag som lämnats i genomförd granskning.

Granskningen har sin utgångspunkt i följande revisionsfrågor:

- Har synpunkterna och förslagen åtgärdats?
- Vilka delar kvarstår att åtgärda utifrån tidigare lämnade rekommendationer?

Avgränsningar

Granskningen 2025 avgränsas i omfattning till de processer som ingick i granskningen som genomfördes 2024 samt till det syfte och de revisionsfrågor som framgår av projektplan.

Granskningen för år 2024 omfattade delårsrapport samt årsredovisning för år 2023, i de fall hänvisning görs till något av dokumenten. Den uppföljande granskningen har omfattat årsredovisning 2024 samt delårsrapport per augusti 2025.

3.1 Uppföljning av tidigare noteringar

Status - Graderingsdefinitioner

Tillfredsställande

Utrymme för förbättring

Omgående åtgärd krävs

Område	Notering 2024	Uppföljning 2025	Status 2024	2025	Slutsats 2025
 Bokslutsprocessen Obligatoriska tilläggsupplysningar i delårsrapport och årsredovisning	 Genomgången av årsredovisning och delårsrapport påvisar att det saknas flera obligatoriska tilläggsupplysningar. Det är vår bedömning att denna information är obligatoriska och därför bör kompletteras till kommande delårsrapport och årsredovisning, men att dessa inte var avgörande för att ge en rättvisande bild av resultat och finansiella ställning år 2023. Utifrån ovan lämnades följande rekommendation(er): 1) Regionstyrelsen rekommenderas säkerställa att alla obligatoriska tilläggsupplysningar enligt LKBR och RKR:s rekommendationer inkluderas i delårsrapporten och årsredovisningen. 2) Regionstyrelsen rekommenderas överväga att lämna upplysning om särredovisning av tandvården samt var den finns tillgänglig i årsredovisningen, i enlighet med krav på upplysning som framgår av RKR R18 avseende särredovisningar som till följd av bestämmelser i lag eller annan författning.	 Genomförd uppföljning (gjord på årsredovisning 2024) visar att regionen i större utsträckning uppfyller kraven enligt LKBR och RKR:s rekommendationer men att det fortfarande finns förbättringspotential. Vid uppföljning med ansvariga i regionen framkommer att återstående noteringar kommer att kompletteras i årsredovisning 2025. Delvis åtgärdad Åtgärdad	 Status 2024	 2025	 Slutsats 2025 Utifrån genomförd uppföljning gör vi bedömningen att de synpunkter som lämnades hösten 2024 i delar har åtgärdats gällande obligatoriska tilläggsupplysningar i delårsrapport och årsredovisning. Det finns dock fortfarande förbättringspotential för att fullt ut uppfylla kraven enligt LKBR och RKR:s rekommendationer.

3.2 Uppföljning av tidigare noteringar

Status - Graderingsdefinitioner

Tillfredsställande

Utrymme för förbättring

Omgående åtgärd krävs

 Område	 Notering 2024	 Uppföljning 2025	 Status		 Slutsats 2025
			2024	2025	
Bokslutsprocessen Drift- och investeringsredovisning	Genomförd granskning visar att det finns avvikelser mot god redovisningssed när gäller driftredovisningens och till del investeringsredovisningens presentation. Utifrån ovan lämnades följande rekommendation(er): 1) Regionstyrelsen rekommenderas säkerställa att alla obligatoriska tilläggsupplysningar enligt LKBR och RKR:s rekommendationer inkluderas i delårsrapporten och årsredovisningen.	Genomförd uppföljning visar att regionen i större utsträckning uppfyller kraven enligt RKR:s rekommendation R14 men att det fortfarande finns förbättringspotential. Bl. a saknade driftredovisningen i årsredovisningen 2024 följande obligatoriska uppgift ” Innevarande års utfall, av intäkter och kostnader, ska även jämföras med föregående års utfall”. I delårsbokslut 2025 hade en kompletteringar av ovan gjorts och ansvariga i regionen uppger att samma uppställning kommer att användas i årsredovisning 2025. Av R14 framgår även att ”Driftredovisningen ska, med eller utan justering, summeras i resultaträkningens poster Verksamhetens intäkter och Verksamhetens kostnader”. Detta samband stämmer inte fullt i regionens årsredovisning då verksamhetens kostnader i driftredovisningen även innefattar avskrivningar. Upplysning om detta kan t ex lämnas i en fotnot. ➔ Delvis åtgärdad			Utifrån genomförd uppföljning gör vi bedömningen att de synpunkter som lämnades hösten 2024 i stora delar har åtgärdats gällande obligatoriska tilläggsupplysningar/presentation kopplat till R14. Det finns dock fortfarande mindre förbättringspotential för att fullt ut uppfylla kraven i bokslut 2025.

3.3 Uppföljning av tidigare noteringar

Status - Graderingsdefinitioner

Tillfredsställande

Utrymme för förbättring

Omgående åtgärd krävs

 Område	 Notering 2024	 Uppföljning 2025	 Status 2024 2025		 Slutsats 2025
Bokslutsprocessen Sammanställda räkenskaper	Vi har för de nio bolagen samt för fyra kommunalförbund kontrollerat regionens andel av omsättning och balansomslutningen år 2023. Våra beräkningar indikerar att regionens andel av den totala omsättningen i dessa organisationer överstiger 5 procent. Således kan det ha funnits en skyldighet att upprätta en årsredovisning med sammanställda räkenskaper för år 2023. Utifrån ovan lämnades följande rekommendation(er): Regionstyrelsen rekommenderas att årligen pröva skyldigheten att upprätta sammanställda räkenskaper. Detta innebär att regionens andel av omsättning och balansomslutning i de delägda bolagen och kommunalförbunden ska beräknas och jämföras med de fastställda tröskelvärdena (5 procent av regionens skatteintäkter och generella statsbidrag samt 5 procent av regionens balansomslutning). Resultatet av denna prövning bör dokumenteras noggrant, inklusive de beräkningar som ligger till grund för bedömningen. Detta säkerställer transparens och spårbarhet i beslutsprocessen.	Genomförd uppföljning visar att ansvariga i regionen tagit fram en rutin för att årligen pröva skyldigheten att upprätta sammanställda räkenskaper. Enligt erhållen uppgift i granskningen kommer bedömningen att årligen delges revisorerna. ➔ Åtgärdad.			Utifrån genomförd uppföljning gör vi bedömningen att tillräckliga åtgärder har vidtagits.

3.4 Uppföljning av tidigare noteringar

Status - Graderingsdefinitioner

Tillfredsställande

Utrymme för förbättring

Omgående åtgärd krävs

Område	Notering 2024	Uppföljning 2025	Status 2024	2025	Slutsats 2025
 Intäktprocessen Skatteintäkter, generella bidrag och utjämning	 Genomförd granskning visar att skatteintäkter, generella bidrag och utjämningen är korrekt redovisade i enlighet med lag och god sed. Vidare visar granskningen att det lämnas tillräckliga tilläggsupplysningar enligt normgivarens krav, dock har årtalen i skattenoten inte uppdaterats på flera år vilket ger en missvisande bild av slutavräkningen. Ingen rekommendation lämnades med anledning av noteringen ovan.	 Genomförd uppföljning av skattenoten (i årsredovisning 2024) visar att en uppdatering har gjorts.			 Utifrån genomförd uppföljning gör vi bedömningen att åtgärder har vidtagits.

3.5 Uppföljning av tidigare noteringar

Status - Graderingsdefinitioner

Tillfredsställande

Utrymme för förbättring

Omgående åtgärd krävs

Område	Notering 2024	Uppföljning 2025	Status 2024	2025	Slutsats 2025
 Intäktsprocessen Ersättningar som erhålls genom sidoöverenskommelser	Genomförd granskning visar att det finns en process för hantering av ersättningarna men denna är inte dokumenterad. Vidare visar granskningen att det inte görs någon rimlighetsbedömning av det faktureringsunderlag som erhålls från TLV. Utifrån ovan lämnades följande rekommendation(er): Regionstyrelsen rekommenderas att : a) dokumentera den befintliga processen för hantering av ersättningar från sidoöverenskommelser samt b) att överväga att införa rutiner för att genomföra rimlighetsbedömningar av faktureringsunderlaget som erhålls från TLV.	Av genomförd uppföljning framkommer att det, från och med hösten 2025, finns en ny rutin där fakturering av läkemedelsåterbärningar sker med gemensam faktureringsnod på SKR. Utöver ovan har det framkommit i granskningen att det även genomförs kontroller av återbäringsbeloppen på marknadsfunktionen på Regionernas samverkansmodell för läkemedel. Det bedöms därmed inte finnas behov av att det genomförs ytterligare kontroller av regionen. ➔ Åtgärdad. ➔ Åtgärdad.			Utifrån genomförd uppföljning gör vi bedömningen att åtgärder har vidtagits.

3.6 Uppföljning av tidigare noteringar

Område	Notering 2024	Uppföljning 2025	Status 2024	2025	Slutsats 2025
Intäktprocessen Intäkter för utländska patienter	I granskningen noteras att det finns stora brister i att säkerställa att regionen verkligen erhåller de intäkter som de har rätt till. Granskningen visar att det finns ett mycket stort antal makuleringar i förhållande till antalet fakturor och under 2023 gjordes nedskrivningar på ca 1,8 mnkr. Bristerna ligger i huvudsak i att korrekt och fullständig information inte inhämtas från patienterna vid vårdtillfället. Utifrån ovan lämnades följande rekommendation(er): Regionstyrelsen rekommenderas implementera standardiserade rutiner för insamling av korrekt och fullständig information från utlandspatienter vid vårdtillfället.	Av uppföljningen framkommer att det i samband med införande av Cosmic har skett utbildning i arbetssätt (på bred front). Det uppges dock fortfarande vara ett pågående arbete.			Arbetet bedöms vara pågående.

3.7 Uppföljning av tidigare noteringar

Status - Graderingsdefinitioner

Tillfredsställande

Utrymme för förbättring

Omgående åtgärd krävs

Område	Notering 2024	Uppföljning 2025	Status 2024	2025	Slutsats 2025
 Inköpsprocessen Redovisning av kostnader för hyres- och leasingavtal	 Regionen redovisar samtliga leasingavtal som operationella leasingavtal. En genomlysning av regionens leasingavtal var planerad 2022 i syfte att göra eventuella anpassningar till gällande rekommendationer. Genomlysningen har förskjutits till kommande år. En genomlysning behöver omgående genomföras av regionen för att säkerställa att det inte föreligger väsentliga klassificeringsfel i de finansiella rapporterna. En eventuell rättelse ska hanteras enligt RKR R12 (rättelse av fel). Utifrån ovan lämnades följande rekommendation(er): Regionstyrelsen rekommenderas att omgående genomföra en genomlysning av samtliga leasingavtal för att säkerställa att de är korrekt klassificerade som finansiella eller operationella leasingavtal. Detta är nödvändigt för att undvika väsentliga klassificeringsfel i de finansiella rapporterna.	 En genomlysning av regionens leasingavtal har påbörjats under 2024 i syfte att göra eventuella anpassningar till gällande rekommendationer i bokslut 2025.			Utifrån genomförd uppföljning gör vi bedömningen att inga åtgärder (som haft effekt på de finansiella rapporterna) har vidtagits vid uppföljningstillfället. Däremot har en genomlysning påbörjats och enligt uppgift ska rekommendationen vara åtgärdad till bokslut 2025.

3.8 Uppföljning av tidigare noteringar

Status - Graderingsdefinitioner

Tillfredsställande

Utrymme för förbättring

Omgående åtgärd krävs

 Område	 Notering 2024	 Uppföljning 2025	 Status		 Slutsats 2025
			2024	2025	
Löneprocessen Uppföljning av rekommendationer avseende pensionshantering och pensionsredovisning	Resultat visar att åtgärder i allt väsentligt vidtagits med anledning av tidigare rekommendationer. Dock återstår uppdatering av rutinerna utifrån vissa processändringar som gjordes sent 2023. Utifrån ovan lämnades följande rekommendation(er): Regionstyrelsen rekommenderas säkerställa att åtgärder vidtas med anledning av den rekommendation som kvarstår avseende löneprocessen	Arbete pågår med att uppdatera rutinen.			Arbetet bedöms vara pågående.

4.1 Nya noteringar

Status - Graderingsdefinitioner

Tillfredsställande Utrymme för förbättring Omgående åtgärd krävs

 Område	 Notering	 Status	 Rekommendation
Förvaltningsberättelsen	Gällande förvaltningsberättelsens innehåll gör regionen avsteg från flera av de krav som lag och god sed anför. Bl a noteras följande avsteg: - Förvaltningsberättelsen ska (minst) innehålla nio obligatoriska huvudrubriker. Förvaltningsberättelsen i regionens årsredovisning 2024 saknar merparten av dessa. Däremot återfinns de obligatoriska huvudrubrikerna upplysningarna under andra avsnitt/namn i årsredovisningen. - Av RKR R17 framgår vilka upplysningar som ska lämnas under respektive huvudrubrik. Vi noterar att flera obligatoriska upplysningar saknas, bl a ska väsentliga förändringar kommenteras under Översikt över verksamhetens utveckling. - Under varje huvudrubrik ska, om inte annat anges i rekommendationen, upplysningar om den regionala koncernen och regionen lämnas.		Regionstyrelsen rekommenderas säkerställa att kraven enligt lag och god sed efterlevs i bokslut 2025 gällande förvaltningsberättelsens innehåll.